

Brez vere!

Bilo je v zasneženi noči 13. februarja 1931 v Mengšu na Kranjskem. V župnišče se je proti večeru vtihotopil mlad fant, star komaj 19 let. Pri odpiranju omar ga zaloti gospod župnik F. Kušar, starec 70 let, obče spoštovan radi svojega vnetega dušnopastirskega in tudi izvincerkvenega dela za ljudsko blaginjo. Mladenič plane na župnika, ga udari po glavi ter ga z nožem sune v vrat. Stari župnik obleži mrtev v lastni krvi. Mladí fant pa odpre s ključem, ki ga je našel v pisalni mizi, blagajno, kjer je bil shranjen denar za razne namene, vzame 30.000 Din ter izginje iz župnišča.

Bilo je 4. julija 1934 v mariborski kaznilnici ob 4. uri popoldan. Isti mladenič — tri leta starejši — odpre oprezno vrata svoje celice, kjer odsedeva svojo 20letno kazen za opisani roparski umor; to se mu posreči, ker je poprej s posebnim izvijačem odvil vijake na ključavnici svoje celice. Upa, da se mu posreči beg iz kaznilnice z dvema tovarišema, ki je bil z njima dogovorjen. Z izvijačem odvijaje vijake na ključavnici celice, kjer je bil eden izmed teh tovarišev. Oba dva se skrivata v stranišče. Ko pride paznik Ivan Peterin, plane mladenič nanj, kakor je pred 3 leti planil na sivolasega župnika, ter ga s pomočjo tovariša pobije na tla s kamnom, ki ga je kradoma prinesel z dvorišča. S sabljo, ki jo je izmaknil umirajočemu Peterinu, s brani zoper paznike, ki pritiskajo nanj; nato omahne na ograji in se strmoglavi v globočino pritličja, kjer obleži na trdih tleh lažje poškodovan.

Ta mladenič je Ivan Lakner. Kazenski senat ga je radi upora in umora obsodil 15. oktobra na smrt na vešalih,

kakor tudi njegovega tovariša. Ko ga je predsednik senata vprašal, zakaj je skoval tako satanski načrt, čigar žrtev je postal nedolžen paznik, je Lakner odgovoril: »Neumen sem, zleht in brez vere.« Odkrita in značilna izpoved: »Brez vere sem!« In ker je brez vere, je ravnal nespametno in hudobno. Kako je postal brezveren? Storila je to slaba družba, v katero je zahajal. Storila so to toliko proslavljena sredstva moderne prosvete in zabave: kino, slaba knjiga, nekrščanski časnik. Da bi imel sredstva za uživanje (saj drugega cilja ni poznal), si je lastil tuj denar, postal tat, ropar in morilec.

Brez vere! Ni večje nesreče za mladega človeka, kakor pa brezvernost. Kaj naj preganja mladinsko lahkomišelnost, toliko usodno za mladega človeka, ako ne pojmovanje življenja in njegovega namena v luči vere? Kaj naj kroti poželjivost, uživanja-željnost, nupuh, surovost in razne strasti, ki dvigajo kakor kačja zalega svoje glave v mladem srcu in v telesu, prekipevajočem zdravja in moči, ako ne strah pred Bogom in pred odgovornostjo napram njemu? Ni torej prijatelj mladine, kdor ji jemlje vero. Kdor v mladih dušah vero z raznimi sredstvi rahlja in slabi, povzročuje v vrstah mladine ogromno škodo. Brezkrvnost, brezbarvnost, ter mlačnost: to je pot, ki vodi v brezvernost, v življenje brez vere in proti veri. Le globoko-verna mladina, vzgojena in izobražena po načelih krščanske in narodne prosvete, je zdrava mladina. Takšna mladina je upanje domovine ter jamstvo za njeno bodočnost!

*

Ljutomer. Vsem našim prijateljem iz domače in sosednih župnij, ki se zanimajo za predstavo »Mlinarjevega Janeza« v Katoliškem domu v Ljutomeru, sporočamo, da se predstava vrši nepreključno to nedeljo dne 28. oktobra, popoldne ob 4. uri. Najbrž igre ne bomo ponavljali, zato si tokrat pravočasno preskrbite potrebne vstopnice. Slovensko zgodovinsko igro

si je pač vredno ogledati. Zato na veselo svđ denje!

Staritrg. Igro »Carski sel« ponovimo v nedeljo dne 28. oktobra.

*

Uradni razpust društev na Slov. Stajerskem.

»Službeni list« banske uprave dravske banovine od 17. okt. 1934 prinaša na strani 422 sledeče:

Z odločbo kraljevske banske uprave Dravske banovine v Ljubljani z dne 17. februarja 1933, Poy. II. No. 927-1, so bila na osnovi par. 11 zakona o društvih, shodih in posvetih razpuščena naslednja društva ter je njih razpust postal pravnomočen: Katoliško prosvetno društvo v Celju. Bralno društvo Cirkovce, srez Ptuj. Prosvetno društvo Črešnjevce, srez Maribor d. b. Katoliško prosvetno društvo v G. Radgoni. Katoliško prosvetno društvo v Gor. Gradu. Bralno društvo na Kapeli. Katoliško prosvetno društvo v Kostivnici. Katoliško slovensko prosvetno društvo v Ljubnem. Prosvetno društvo v Ljutomeru. Katoliško prosvetno društvo v Lučah. Slomškovo prosvetno društvo v Mali Nedelji. Društvo Katoliška Omladina v Mariboru. Društvo Ljudski oder v Mariboru. Prosvetna zveza v Mariboru. Katoliško prosvetno društvo Maribor-Melje. Slovensko katoliško izobraževalno društvo Mozirje. Katoliško prosvetno društvo Novaštitfa. Katoliško prosvetno društvo Ormož. Katoliško slovensko izobraževalno društvo v Pamečah pri Slovenjgradu. Katoliško slovensko izobraževalno društvo v Podčetrtku, srez Šmarje pri Jelšah. Katoliško izobraževalno društvo v Skomarjah, srez Konjice. Društvo »Središka prosveta« v Središču. Kmetijsko bralno društvo v Starem trgu pri Slovenjgradu. Prosvetno društvo v Stopercih, srez Šmarje. Prosvetno društvo »Čitalnica« pri Sv. Jedrti, srez Laško. Katoliško prosvetno društvo pri Sv. Andražu v Slov. gor. Katoliško prosvetno društvo pri Sv. Frančišku Ksaverju, srez Gornjigrad. Katoliško prosvetno društvo pri Sv. Juriju ob Taboru, srez Celje. Bralno društvo Sv. Križ na Murskem polju. Bralno društvo pri Sv. Juriju ob Ščavnici.

sede, so nam z vsemi mogočimi znamenji dopovedali, da so prihodnje naselbine že izven gozda in so njih prebivalci lovci. Upajo se na vse drugo zverjad nego sta nedolžni tapir in riba.

Četrto jutro smo se poslovili po še enkratnem obdarovanju od dobrih in miroljubnih Val-Vai Indijancev ter nadaljevali pot ob reki, ki nas bo pripeljala po zatrdilu divjakov kmalu na plan in med bolj brihtna človeška plemena.

Pragozda je bilo res kmalu konec. Pri izstopu iz gozdnega svetišča smo si bili vsi v svesti, da nas je visoka goščava krila ter skrivala pred marsikatero nevarnostjo ter vremenskimi nepravilnostmi, katerih preži na potnika vse polno po braziljanski stepi. Ves čas našega romanja smo imeli najlepše vreme. Neznosne vročine niti prav občutili nismo pod oboki gostega listja ter ob bistro žuboreči reki. Sedaj izven sence smo znali, kaj so solnčni žarki in oblaki moskitov, ki so se nam priključili kot spremljevalci skozi cele dneve in noči. Naša reka vodnica se je vedno bolj širila po pritokih in nam govorila, da bo predala kmalu svoje obilno vodovje drugemu, še večjemu pritoku veletoka Amaconas.

Ob izlivu Rio das Garcas smo naleteli na obširne indijanske naselbine. Ljudje niso zbežali pred nami. Očividno so imeli večkrat posla z belokožci. Njihovega jezika ni razumel nikdo

iz našega spremstva. Njih obnašanje ter znamenja so bila miroljubna. Po razdelitvi malenkostnih darov smo se povzpeli do polnega zaupanja Indijancev, ki so bili srednje rasti ter kulturni v pomenu braziljanske stepe. Z znamenji so nam dali razumeti, da je šlo skozi njih naselbine mnogo belokožcev. Vsi so šli naprej — naprej za zlatom, a le eden se je vrnil k Indijancem med rekama Rio des Mortes in Rio Culi-schu. Slučajno smo zadeli na indijansko pleme, kateremu je bila vsaj znana govorica o belokožčevi skrivnosti o neizkoriščenih zlatih poljih. Ta se razprostirajo še daleč naprej od velikanskega pragozda, katerega je naša karavana srečno prekorajčila. Od teh Indijancev bo treba kreniti proti polnoči, tam, kjer pošilja reka Rio Ksingu četrtič svoje vode v globočine ter jih žene potem v velikem kolobarju na desno. Ob vijugi je treba ostaviti reko ter potovati naravnost na desno. Za stepami pridejo hribi in za temi polja s suhim zlatom kar po vrhu zemlje!

Vsekakor smo bili na pravi poti. Pred nami je bil sicer neraziskan svet, a pripovedovanja o suhem zlatu niso bila prazen plod ljudske domišljije, ampak tiči v njih debelo zrno bogate istine. Natančnejših pojasnil nam dobri Indijanci niso mogli dati.

(Dalje sledi.

Kaj so ugotovili z dvilgi v stratosfero

ali v izredne zračne višine? Vsem razumljivi zaključek stratosfernih poletov je, da ima nebo v različnih višinah drugačno barvo. Med 8500 in 21.000 metrov je nebo modro in violetno, v višini 22.000 m pa sivo-črno.

Največjo jato ptic selivk

so opazovali lansko leto v Kanadi. Na tisoče in tisoče divjih gosi se zapustilo pokrajino v okolici mesta Quebec, da bi se preselile v toplejše kraje. Cele štiri ure je trajalo, predno je odletela jata mimo imenovanega mesta na poti proti jugu.

==